

Oculi, 15. března 2009

Lukáš 11,14-26

Jednou vyháněl Ježíš zlého ducha z němého člověka. Když ten duch vyšel, němý promluvil. Zástupy se divily. Někteří z nich však řekli: Démony vyhání ve jménu Belzebuba, knížete démonů. Jiní ho chtěli podrobit zkoušce; žádali od něho znamení z nebe. Protože znal jejich myšlenky, řekl jim: Každé království vnitřně rozdělené pustne a dům za domem padá. Je-li satan v sobě rozdvojen, jak bude moci obstát jeho království? Říkáte přece, že vyháním démony ve jménu Belzebuba. Jestliže já vyháním démony ve jménu Belzebuba, ve jménu koho je vyhánějí vaši žáci? Proto budou oni vašimi soudci. Jestliže však vyháním démony prstem Božím, pak už vás zastihlo Boží království. Střeží-li silný muž v plné zbroji svůj palác, jeho majetek je v bezpečí. Napadne-li ho však někdo silnější a přemůže ho, vezme mu všechnu jeho zbroj, na kterou spoléhal, a kořist rozdělí. Kdo není se mnou, je proti mně; a kdo se mnou neshromažďuje, rozptyluje. – Když nečistý duch vyjde z člověka, bloudí po pustých místech a hledá odpočinití; ale když je nenalezne, řekne: Vráťím se do svého domu, odkud jsem vyšel. Přijde a nalezne jej vyčištěný a uklizený. Tu jde a přivede sedm jiných duchů, horších než je sám, vejdou a bydlí tam. A konce toho člověka jsou horší než začátky.

Evangelisté Matouš, Marek, Lukáš a Jan svorně dosvědčují, že Ježíš za svého pozemského života uzdravil mnoho lidí z nemocí a utrpení a z moci zlých duchů. V tomto jeho působení mohli lidé poznat, že v Ježíši přišel na svět Bůh sám, aby zbudoval v tomto hříšném světě své království spravedlnosti, pokoje a radosti. Dnes sice Ježíš není tělesně přítomen, ale jeho království je mezi námi. Evangelium této neděle nám to chce připomenout, poučit nás a povzbudit ve víře v Ježíšovu moc na vším zlým, co nás trápí a svírá.

Když Ježíš vyhnal zlého démona z němého člověka, tak uzdravený začal opět mluvit; jako když se rozváže neviditelné pouto zlého. Našli se ovšem lidé, kteří pochybovali. Obvinili Ježíše, že vyhání démony v moci Belzebuba, knížete démonů, tedy satana. Je to nepředstavitelné, aby Syn Boha, který je souhrnem všeho dobra, byl ve spojení s mocnostmi zla! Ježíš na to reaguje otázkou: Jak může satan vyhánět satana? To by byl přece sám proti sobě a jeho říše by nevydržela! „**Je-li satan vnitřně rozdvojen, jak bude moci jeho království obstát?**“ Tato nepřímá odpověď je potvrzena i skutečností, v níž žijeme: síly zla se spíše rozmáhají, než by mizely. Lidstvo vyhání ďábla Belzebulem. Třeba zlo hitlerovského fašismu bylo nahrazeno zlem sovětského stalinismu a bylo to totéž v různých barvách. Válečné násilí vede k násilí mezi lidmi na všech úrovních i v době míru. Zabíjení lidí snižuje úctu k jedinečnosti lidského života. Současný svět pod mocí obrovských finančních a hospodářských podvodů, nezměrného vykořisťování přírody, civilizačních nemocí, terorismu a dalších problémů dokazuje, že království satana roste. Jediná síla, která toto může zabrzdit a nastolit pokoj, je síla Ježíše Krista. Neprosazuje se násilím a nemá hlasitou reklamu. Ježíš Kristus však přišel, aby ničil dílo ďáblovo, a ten, kdo se k němu s důvěrou obrací, dostává svobodu od nemocí, problémů a posedlostí. Ježíš je vítěz! Jeho království je mezi námi! To je heslo církve jako společenství Ježíšových následovníků. A každý z nás smíme toto ve víře okoušet a máme také úkol to na svých životech ukazovat. My věřící jako jednotlivci i společenství jsme „reklamou“. Jak účinnou, to si odpovíme každý sám.

Pán Ježíš ilustruje svůj zápas se satanem na dvou obrazech. První je obraz ozbrojeného obra, který střeží dům. Tím domem může být jednotlivec nebo společenství. Ten, kdo nezná Ježíše, je otevřený pro vládu obra, jímž je satan. Jeho působení vyvolává nemoci, trápení, posedlost. Biblický obraz světa se může modernímu posluchači zdát zastaralý. Vychází však z rozpoznání, že nemoc vzniká tehdy, když se v těle nebo v duši objeví něco cizího, zlého, co

tam nepatří – zánět, nádor, deprese, schizofrenie aj. Nový zákon neříká, že všechno je důsledkem působení démona, tedy přímého satanského vlivu. Nemoci jsou důsledkem lidského odloučení od zdroje pokoje a zdraví, jímž je Bůh a jeho láska. Ať je to tedy démon nebo lidské odcizení od zdroje života, hodí se to satanovi a on vládne dál a nemoc hlodá a trápí. Ježíšovo působení dokáže demony i nemoci přemáhat. On je ten silný bojovník, který satana v člověku přemůže, odzbrojí a démona nebo nemoc vyžene. Vyhánění démonů, exorcismus, konali Ježíš i jeho učedníci a patří to i k možnostem církve. Četli jsme o neúspěšném pokusu židovských exorcistů v Efezu: „**Zaklínáme vás Ježíšem, kterého káže Pavel.**“ Tento exorcismus však skončil neslavně. Zaklínadlo nefungovalo. Bez víry a oddanosti Ježíši není možno zlého ducha přemoci. My dnes nepraktikujeme přímý exorcismus. Existuje však i exorcismus nepřímý: vyhlašování vlády Ježíše Krista nad námi, naším sborem, našimi rodinami, nad každým jednotlivcem. Nástrojem vyhnání zla je víra, modlitby, přímluvy, vyznání hříchů, smíření a přijetí odpuštění. To se může některým jevit jako bezmocná pověra. Lékaři vesměs nevěří v moc Boží, ale spoléhají na chemoterapii. Léčitelé nevěří lékařům a naopak. Ti, kteří usilují o dobro, by se měli spojit; v pokorě uznávat, že každý má něco, co chybí druhému. Kde jsou Ježíš a jeho učedníci obviňováni z nevědeckosti nebo dokonce ze spojení s temnými silami, tam platí: „**Kdo není se mnou, je proti mně.**“ Jindy ale Ježíš řekne učedníkům, že když někdo uzdravuje v jeho jménu, nemají mu bránit, i když s nimi nechodí. „**Kdo není proti nám, je s námi.**“ Tam, kde se lidé usilující o dobro spojí, tam je Kristus na jejich straně a království satanovo ustupuje. Církev by se měla snažit o spolupráci s těmi, kdo působí pro zdraví člověka a společnosti; zdraví jako komplex vztahů tělesných, duševních, duchovních a sociálních.

Druhý obraz zápasu mezi královstvím Krista a satana mluví o člověku, z něhož byl vyhnán zlý duch. Démon hledá nový příbytek, a když ho nenalezne, vrátí se zpět a zjistí, že byt v duši je uklizený a vyzdobený; a tak se tam vrátí zpět se sedmi duchy horšími než je sám. A konce toho člověka jsou hrozná. Když je člověk Ježíšem vysvobozen, takže mu uvěří a odevzdá se jeho vládě, tak dochází k vnitřnímu očištění. Záleží ale moc na tom, aby takový člověk skutečně nechal Ježíše v sobě vládnout – aby ho následoval, hovořil s ním, držel se ve společenství víry; prostě aby pokání nebo obrácení nebylo jen jednorázové, účelové, ale trvalé. Pokání totiž musí být záležitostí každodenní; žít život před Boží tváří ve společenství s Ježíšem, nechat se vést Duchem Božím. Kde to tak není, tam hrozí, že se věci vrátí do starých kolejí, ba že to nakonec s člověkem bude ještě horší než na začátku. Příkladem takového člověka je první izraelský král Saul. Když ho Hospodin povolal, byl pokorný a poslušný. Dokonce byl uchvácen Božím Duchem a ve vytržení prorokoval a chválil Boha. Ale protože jeho srdce nebylo stálé, opustil Hospodina. Nakonec Hospodin opustil Saula a zavrhl ho. Saul skončil jako osamělý nešťastník pronásledovaný démonskými silami a nakonec sám ukončil svůj život na konci prohrané bitvy.

Ježíš je vítěz! Věříme tomu nebo to vnímáme spíš jako prázdné heslo? Důvěřujme těm, kdo to prožili, a především důvěřujme Božímu slovu. To říká, že Kristus tím, že zemřel na kříži, „**vymazal dlužní úpis, který svědčil proti nám. Tak odzbrojil a veřejně odhalil každou mocnost a sílu a slavil nad nimi vítězství (Ko 2,14n).**“ Amen

Pane Ježíši Kriste, většinou se k tobě utíkáme, když jsme v úzkých; ale nechceme se ti plně odevzdat. Ve své svobodě od tebe a tvé vlády se tak stáváme prázdnými nádobami, které zlo snadno naplní. Prosíme tě, ať ve své víře nekulháme na obě strany, ale ať se otevřeme tvému učení a tvému Duchu. Ať dovedeme na každý den znovu prosit: Přijď, Pane Ježíši, a buď mým Pánem dnes i zítra i vždycky; abych byl účastníkem tvého království a jeho spravedlnosti.

Vstupní modlitba

Láskyplný Bože, náš nebeský Otče,
děkujeme ti, že smíme přicházet k tobě a společně se sytit z tvého slova, které přemáhá dílo d'áblovo. Je to pro nás podivuhodné, neboť přicházíme unaveni a plni starostí, ze tmy svých hříchů a svého bloudění. Ty víš, že nemáme sílu ubránit se zlému. Naše srdce bývají prázdná, a proto se nás zmocňují zlé myšlenky a nečisté síly. Chceme milovat své bližní, ale chybí nám schopnost sloužit a obětovat se. Přemáhá nás lhostejnost a pohodlnost našeho okolí. V lásce býváme bezradní, v prosazování sebe vynalézaví a pohotoví. Nejednou nás ovládne zlo, takže děláme, co nechceme, co se tobě nelíbí a co tvé jméno znevažuje. Jak úžasné je, že nás přesto přijímáš! Chválíme tě za tvoji lásku a věrnost. Prosíme tě, ať ukřižovaný Pán vstoupí do našich srdcí a naplní je svou láskou. Ať Duch svatý překoná naše rozdělení a zapojí nás v jednotu Kristova těla. Požehnej prosíme mezi námi své evangelium, ať je slyšíme a rozumíme. Zmocni se nás, ať dosvědčujeme tvé milosrdenství a tebe chválíme. Tobě, Bože Otče, Synu i Duchu svatý, buď čest a sláva nyní i navěky. Amen